

**Posudek oponenta diplomové práce
Katedra pedagogiky FF UK**

Jméno a příjmení studenta/-tky: Bc. et Bc. Kateřina Urbanová, DiS.

Obor studia: pedagogika

Název práce: **Využití potenciálu nadaných žáků ve vztahu k nim samým a ke škole**

oponent práce: doc. PhDr. Jaroslav Kořa

Technické parametry práce:

Počet stránek textu (bez příloh): cca 122

Počet stránek příloh: 8

Počet titulů v seznamu literatury: dostatečný (s. 120. – 130.)

0**	1	2	3	4
-----	---	---	---	---

Výběr tématu

Společenská a vědní závažnost tématu

		2		
--	--	---	--	--

Oborová příslušnost tématu

	1			
--	---	--	--	--

Přístup autora k řešené problematice (samostatnost, iniciativa, spolupráce s vedoucím práce)

0				
---	--	--	--	--

Formální zpracování

Jazykové vyjádření (respektování pravopisné normy, stylistické vyjadřování, zvládnutí odborné terminologie)

	1			
--	---	--	--	--

Práce s odbornou literaturou a prameny (citace, parafráze, odkazy, dodržení norem pro citace, cizojazyčná literatura)

	1	2		
--	---	---	--	--

Formální zpracování (jasnost tématu, rozčlenění textu, průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

	1			
--	---	--	--	--

Metody práce

Vhodnost a úroveň použitých metod

	1			
--	---	--	--	--

Kvalita zpracování teorie, úroveň reflexe

--	--	--	--	--

Využití výzkumných empirických metod

	1			
--	---	--	--	--

Využití praktických zkušeností

0				
---	--	--	--	--

Obsahová kritéria a přínos práce

Naplnění cílů práce

	1			
--	---	--	--	--

Vyváženost teoretické a praktické části

	1			
--	---	--	--	--

Dosažené výsledky, odborný vklad, použitelnost výsledků v praxi

0				
---	--	--	--	--

Vhodnost prezentace závěrů práce

		2		
--	--	---	--	--

** 0 – nehodnoceno; 1 – výborně; 2 – velmi dobře; 3 – dobře; 4 – neprospěš/a

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

Co je to akademické sebepojetí, je možné jej přesněji vymezit? Je to totéž, co vědomí úspěšnosti či jde o odlišný jev?

Celkové hodnocení práce (klady, nedostatky):

Diplomantka předložila práci na téma nadání, což je obtížné a v současnosti poměrně málo studované téma. V úvodních kapitolách ukazuje, jak je obtížné nadání definovat a jaká je nejednotnost v jeho vymezování. Poukazuje jak na definice srovnávající nadání s vysokým IQ, tak i ty, které obsahují odlišný přístup. Ve druhé kapitole popisuje děti s nadáním kombinovaným se speciálními výchovnými potřebami a nerovnoměrným vývojem. Třetí kapitola uvádí kontradikce v popisu nadaných; někteří autoři uvádějí preferenci problémových úloh apod., u jiných se projevuje tendence odmítat zadanou práci a příkazy, odmítají i konvence. U nadaných se rovněž projevují i „negativní projevy“ (s. 26). Čtvrtá kapitola je věnována vzdělávání nadaných a složitostem při identifikaci jejich potřeb. Z textu je patrné, jak doporučení v oblasti pedagogiky jsou formulována obecně (s. 28. – 29. atd.); řada doporučení by měla směřovat v podstatě ke všem žákům. Podobně poměrně obecná doporučení se objevují i v kapitole věnované učitelům nadaných žáků (s. 32 atd.) Pátá kapitola se věnuje prostředí (včetně rodiny) a jejich vlivem na nadané. V šesté kapitole se text orientoval na emocionální a sociální charakteristiky, které poukazují na velice obecné formulace u autorů jako je Macek, Gagné či Bettsová (s. 48). V kapitole je popsána i řada sociálně problémových jevů v oblasti adaptace nadaných žáků na školní prostředí. V sedmé kapitole je věnována pozornost sebepojetí, sebehodnocení včetně tzv. akademického sebepojetí (s. 52). Empirická část začíná otázkou, zda pedagogičtí pracovníci dovedou podpořit potenciál nadaných žáků do té míry, aby ho naplnili v celé jeho šíři (s. 62) což je zřejmě hraniční požadavek, který by mohl být vztažen na jakéhokoliv žáka, ale v podstatě představuje nedosažitelný ideál. Ve výzkumu jsou následně položeny dvě otázky věnované sociálně-emočním dovednostem žáka a uplatnění nadaných ve prospěch komunity školy (s. 63). Autorka ohlásila užití metody IPA (s. 62) a případové studie pomocí polostrukturovaných rozhovorů (s. 64). K popisu výzkumu lze položit otázku, jak autorka a na základě čeho provedla výběr nadaných žáků? Ve výzkumu jsou následně podrobně probrány vybrané kazuistiky, které vhodně ilustrují, jak je možné se s respektem věnovat nadaným žákům.

Připomínky: ne vždy je příjemné užívání zkratk pro čtivost textu, např. zkratka G-klub vzbuzuje asociace, které nepatří do kontextu práce. Občas se v testu objevuje horní index před tečkou na konci věty, což působí rušivě. Kapitola „Diskuse“ je spíše rozšířením závěrů než skutečnou diskusí; skutečný „Závěr“ je až lapidární vzhledem k rozsahu práce. Diskuse je v podstatě uvedena v kapitole vhodně nazvané „Limity a přínos práce“ (s. 116).

Celkové hodnocení: Autorka předložila k posouzení rozsáhlou práci s nadlimitním počtem stran. Text se opírá o řadu pramenů, autorka poukazuje i v závěrech práce, že není k dispozici obsáhlá literatura, jakož ani výzkumy na téma, kterým se zabývala (s. 118). Text je dobře uspořádán, je psán čtivě a poukazuje na možné perspektivy ve výchově nadaných žáků, (a možná dokonce i všech žáků, kterým je možné připsat jakoukoliv dávku nadání). Text splňuje požadavky kladené na diplomové práce a lze jej doporučit k obhajobě.

Doporučení k obhajobě: doporučuji

Navrhovaná klasifikace: výborně

Datum, podpis: 1.6.2023

doc. PhDr. Jaroslav Kořa